

การพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

เอกสารการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลสิงห์งาม อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เล่มนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพทางภูมิสังคม สถานการณ์ปัจจุบัน และตอบสนองต่อความต้องการของพี่น้องเกษตรกรในชุมชนอย่างแท้จริง

เนื้อหาภายในเอกสารได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วนสำคัญ ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไปทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของพื้นที่อย่างรอบด้าน ตั้งแต่การจัดการแหล่งน้ำ การประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ ต้นทุนและปฏิทินการผลิต ไปจนถึงการวิเคราะห์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และบทสรุปโครงการและกิจกรรมตามกรอบการพัฒนาฯ ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงสถิติ รายละเอียดเชิงลึก และตารางประกอบข้อมูลทุกตารางในเอกสารเล่มนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบและจัดเก็บอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานเกษตรอำเภอกะสมุย ขอขอบคุณหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และพี่น้องเกษตรกรตำบลสิงห์งามทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล สะท้อนปัญหา และร่วมคิดหาแนวทางพัฒนา ทางผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารเล่มนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการเกษตร และสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ตำบลสิงห์งาม อย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอกะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ฤดูกาล	๗
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๗
๔. เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๗
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๘
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๙
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๙
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	๑๐
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๐
๑.๑ เกษตรกร	๑๐
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑๕
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑๕
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๑๕
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๕
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๖
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๑๗
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๑๗
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๑๘
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๑๘
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๑๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๒๐
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๒๐
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๒๒
บรรณานุกรม	๒๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒
๒	สรุปเขตการปกครอง ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๗
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๗
๖	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลตลิ่งงาม	๘
๗	แสดงข้อมูลด้านพืช	๙
๘	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๙
๙	แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๐
๑๐	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๐
๑๑	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๐
๑๒	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๑
๑๓	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๑
๑๔	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๑
๑๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๒
๑๖	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๓
๑๗	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๓
๑๘	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๓
๑๙	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๔
๒๐	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๑๔
๒๑	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๔
๒๒	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๑๕
๒๓	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๑๕
๒๔	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๖
๒๕	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๘	๑๗
๒๖	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย	๑๘
๒๗	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๐
๒๘	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๒๒

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลลี้งาม	๑
๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลลี้งาม	๓
๓	แสดงความลาดชันตำบลลี้งาม	๔
๔	ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลลี้งาม อำเภอเกาะสมุย	๕
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลลี้งาม	๙
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๑๕
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๑๖
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๖
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๑๗
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๑๘

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑

เทศบาล

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลนคร จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ตำบลตลิ่งงาม
๑	บ้านสระเกศ
๒	บ้านเกาะแตน
๓	บ้านตลิ่งงาม
๔	บ้านท้องโตนด
๕	บ้านท้องกรูด

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ สรุปเขตการปกครอง ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
ตลิ่งงาม	๒๔,๖๗๐	๕	๓,๗๔๗

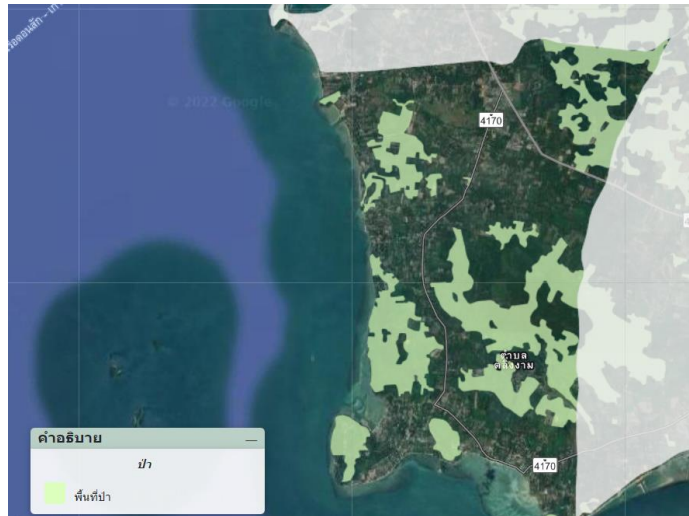
ที่มา : สำนักงานเทศบาลนครเกาะสมุย, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ ตำบลตลิ่งงาม มีสภาพพื้นที่ป่าซึ่งอยู่ทางตะวันออกของตำบลนอกจากนั้นไม่มีพื้นที่ป่า เพราะราษฎรได้ใช้พื้นที่ทำการเกษตรเกือบเต็มพื้นที่แล้ว พื้นที่ที่ไม่ได้ทำการเกษตรเป็นพื้นที่เขาหินขาดแคลนน้ำ ดินเสื่อมโทรม บางส่วนราษฎรปลูกป่าเป็นไม้ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอยู่บ้าง ในพื้นที่ดินเลวขาดน้ำ มีการปลูกไม้ตามริมถนน ตามสวนสาธารณะและปลูกเพื่อกั้นลม บริเวณรอบ ๆ แปลงไม้ผลในเขตพื้นที่เป็นเนินหรือเนินเขา

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลหน้าเมือง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลลิ้งงาม

(ที่มา: agri-map-online, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลลิ้งงาม อำเภอเกาะสมุย

พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
๒๔,๖๗๐	๕๔๕๓.๒๖	๒๒.๑๑

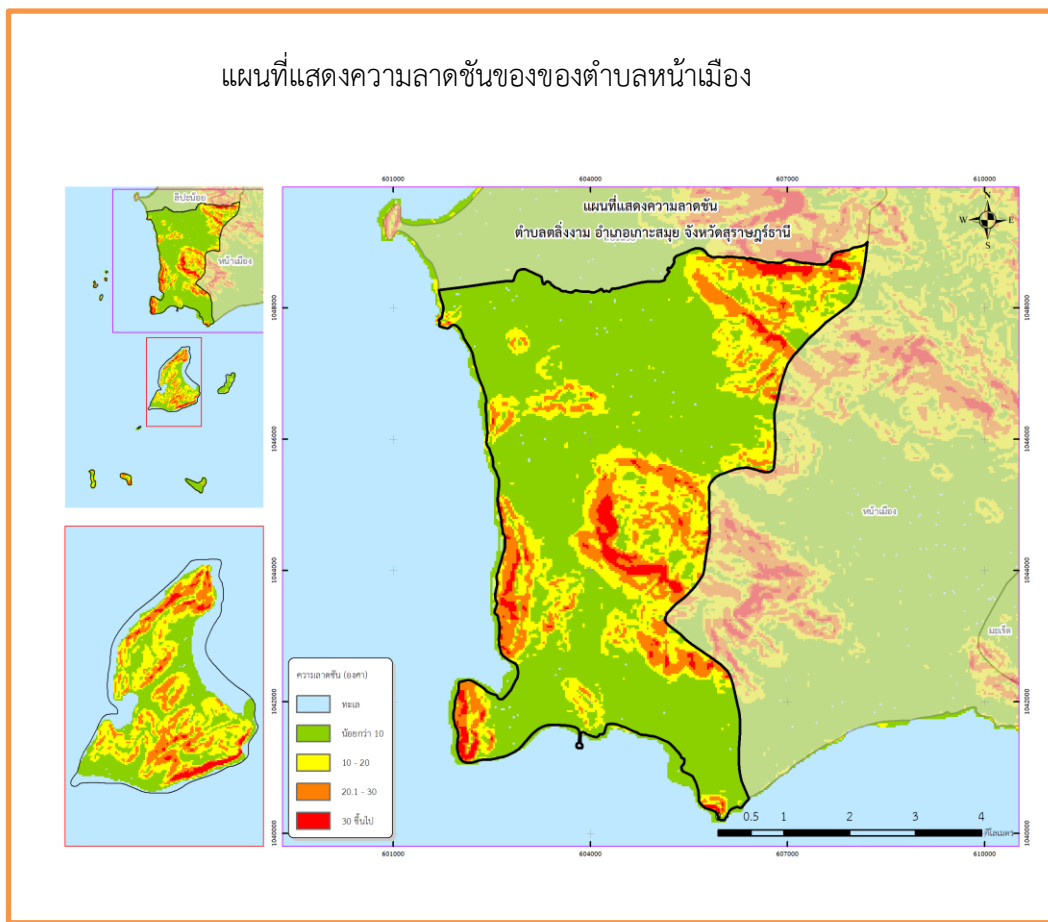
ที่มา: agri-map-online, พ.ศ.๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ที่ราบต่ำ เป็นบริเวณพื้นที่ที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบต่ำราบเรียบหรือเกือบราบเรียบมีความลาดชันไม่เกิน ๒ % บริเวณเหล่านี้สมัยก่อนจะมีน้ำขังในฤดูฝนนาน ๒-๓ เดือน ส่วนใหญ่ใช้ทำนา แต่ปัจจุบันไม่มีการทำนา เปลี่ยนเป็นการปลูกไม้ผลหรือทุ้งร้างหรือมีการถมดินเพื่อสร้างอาคาร

ที่ดอน บริเวณหุบเขาที่มีการถล่มเกิดจากลำน้ำพัดพาตะกอนมาทับถมบริเวณสองข้างลำน้ำในบริเวณพื้นที่ที่เป็นหุบเขาหรือหุบเขากระหว่างเนินเมื่อลำน้ำลดตะกอนจะตกค้างอยู่บริเวณสองข้างลำน้ำขนานกับบริเวณเหล่านี้ส่วนใหญ่ใช้ปลูกไม้ผลและมะพร้าวเกิดขึ้นทุกหมู่บ้านทั้ง ๕ หมู่บ้าน

อื่น ๆ เขาและภูเขา เขาเป็นลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลาดเชิงชัน คิดเป็น ๖,๖๔๘.๙๗ ไร่ ที่มีความลาดชันมากกว่า ๘๐ % และมีระดับสูงชันจากบริเวณรอบ ๆ ตั้งแต่ ๑๕๐ - ๖๐๐ เมตร เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มีความลาดชัน

ภาพที่ ๓ แสดงความลาดชันตำบลดลิ่งงาม
(ที่มา: earthexplorer.usgs.gov/, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ตำบลดลิ่งงาม มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินบุญชริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุไหงป่าติ (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินวิสัย (Vi) หรือดินคล้ายอื่น ๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนนํ้านาน และนํ้าท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบนํ้า

แนวทางการจัดการเพื่อการเพาะปลูกพืชผักหรือไม้ผล : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์นํ้า หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี

หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Kmn) ชุดดินคลองนกรทะเล (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) ชุดดินท่าแซะ (Te) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการเพื่อการเพาะปลูกพืชผักหรือไม้ผล : ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ชุดดิน : ชุดดินคอหงษ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเดา (Sd) ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) หรือดินคล้ายอื่น ๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดการเพื่อการเพาะปลูกพืชผักหรือไม้ผล : ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

ชุดดิน : ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินดงตะเคียน (Dt) ชุดดินหัวหิน (Hh) ชุดดินหลังสวน (Lan) ชุดดินไม้ขาว (Mik) ชุดดินพิทยา (Py) ชุดดินระยอง (Ry) ชุดดินสัทธิบ (Sh) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือสัทธิบทรายชายทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างดีมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก

แนวทางการจัดการเพื่อการเพาะปลูกไม้ผล : ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต

และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

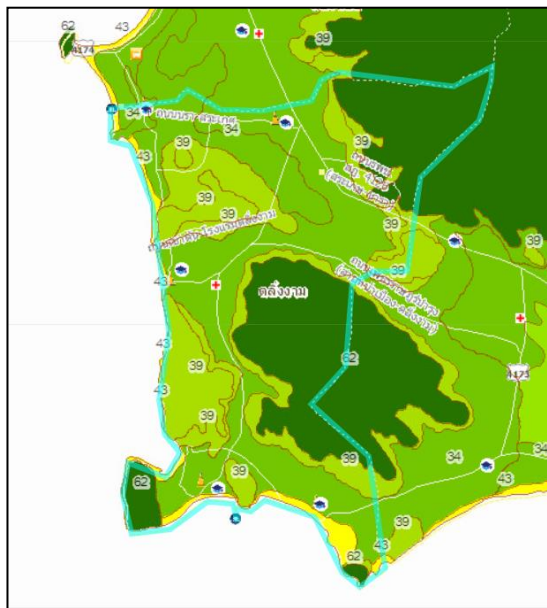
ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน อย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการเพื่อการเพาะปลูก : ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของ สัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและ ขุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลหน้าเมือง อำเภอเกาะสมุย

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงปลายเดือนตุลาคม รวม ๖ เดือน ในฤดูฝนนี้มีลมที่พัดผ่านประจำ และนำฝนมาตกอยู่ ๓ ลม คือ (๑) ลมตะวันตก (๒) ลมตะวันตกเฉียงเหนือที่ชาวสมุย เรียกว่า “ลมพัดหลวง” และ (๓) ลมตะวันตกเฉียงใต้ จากมหาสมุทรอินเดีย ที่ชาวสมุย เรียกว่า “ลมพัดยา”

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม รวม ๓ เดือน ในฤดูนี้ มีลมพัดผ่านประจำอยู่ ๒ ลม คือ ลมตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ชาวเกาะสมุยเรียกว่า “ลมอุตรา” ซึ่งนอกจากจะนำความหนาวเย็นมาให้แล้ว ยังนำฝนมาตกด้วยและทำให้มีคลื่นลมแรง เพราะเป็นลมที่พัดมาจากทะเลจีนและไม่มีที่กำบังลม ในบางครั้งลมสงบแต่มีคลื่นใต้น้ำซึ่งเป็นอันตรายมาก นอกจากนี้ ก็มีลมเหนือ หรือที่เรียกว่า “ลมว่าว” ในช่วงนี้มีคลื่นลมแรง

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงปลายเดือนเมษายน รวม ๓ เดือน ในฤดูนี้มีลมพัดผ่านประจำคือลมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งชาวสมุยเรียกว่า “ลมตะเภา” ลมใต้ หรือ “ลมสลาตัน” และ ลมตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ “ลมออก” สำหรับฤดูนี้คลื่นลมสงบอากาศ เย็นสบาย เหมาะแก่การท่องเที่ยวมา

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน					←	→						
ฤดูฝน	←	→								←	→	
ฤดูหนาว												

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๒๐๙๐.๙๒	๕.๗๒	๑๗๕	พ.ย.	๓๕	๒๗	๓๐
๒๕๖๕	๒๙๖๓.๗๔	๘.๑๑	๑๗๗	พ.ย.	๓๕	๒๕	๒๙
๒๕๖๖	๑๓๖๗.๗๖	๓.๗๔	๑๐๕	พ.ย.	๓๖	๒๖	๓๑
๒๕๖๗	๒๒๘๑.๒๖	๖.๒๕	๑๗๑	ธ.ค.	๓๖	๒๕	๓๐
๒๕๖๘	๑๕๕๖.๙๙	๔.๒๖	๑๔๑	ก.พ.	๓๕	๒๔	๒๙

ที่มา : <https://swocrf.rid.go.th> (กรมชลประทาน), พ.ศ.๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลตลิ่งงาม มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทาง ทางหลวง หมายเลข ๔๑๖๙ , ๔๑๗๐ และ ๔๑๗๓ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

ตำบลลี้งาม มีการเดินทางระหว่างตำบลโดยใช้ถนนรอบเกาะเป็นถนนสายหลัก (ถนนทิวราษฎร์ ภัคดี) หรือถนนทางหลวงหมายเลข ๔๑๖๙ เป็นเส้นทางในการเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ความยาวประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๔๑๗๐ ถนนเชื่อมสายบ้านสระเกศ – หัวถนน ระยะทาง ๑๖.๓ กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีถนนซอยแยกภายในหมู่บ้านผ่านพื้นที่ทำการเกษตรบนภูเขาจะมีทั้งถนนคอนกรีตและถนนลูกรัง การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับแผ่นดินใหญ่ และเกาะอื่น ๆ มี ๒ ทาง คือ ทางเรือและทางเครื่องบิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางเรือ การติดต่อทางเรือมีท่าเรือ ๕ แห่ง คือ

๑. ท่าเรือหน้าทอน ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบลอ่างทอง โดยมีการให้บริการ ดังนี้
 - การให้บริการเรือด่วนจากท่าเรือสุราษฎร์ธานี – ท่าเรือหน้าทอน ใช้เวลาเดินทางเที่ยวละ ๒.๕ ชั่วโมง
 - การให้บริการเรือนอนจากท่าเรือสุราษฎร์ธานี – ท่าเรือหน้าทอน ใช้เวลาเดินทางเที่ยวละ ๖ ชั่วโมง
 - การให้บริการเรือเฟอร์รี่โดยบริษัทซีทรานเฟอร์รี่ บริการเรือเฟอร์รี่เพื่อการเดินทางระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับอำเภอดอนสัก ใช้เวลาเดินทางเที่ยวละ ๑.๕ ชั่วโมง
 - การให้บริการเรือด่วนโดยบริษัทเรือเร็วลมพระยา เพื่อการเดินทางระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับอำเภอดอนสัก ใช้เวลาเดินทางเที่ยวละ ๔๕ นาที
๒. ท่าเรือบริษัทราชาเฟอร์รี่ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบลลิปะน้อย บริการเรือเฟอร์รี่เพื่อการเดินทางระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับอำเภอดอนสัก ใช้เวลาเดินทางเที่ยวละ ๑.๕ ชั่วโมง
๓. ท่าเรือบางรักษ์ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลบ่อผุด บริการเรือเฟอร์รี่ เพื่อการเดินทางระหว่างอำเภอเกาะสมุย – เกาะพะงัน – เกาะเต่า – ชุมพร
๔. ท่าเรือลมพระยา ตั้งอยู่บริเวณวัดหน้าพระลาน หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่น้ำ ให้บริการเรือเร็ว (เรือลมพระยา) เพื่อการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – เกาะพะงัน – เกาะเต่า – ชุมพร – กรุงเทพมหานคร และให้บริการเรือเร็วที่บริเวณท่าเรือเฟอร์รี่หน้าทอน(ท่าเรือเก่า) การเดินทางระหว่างเกาะสมุย – ดอนสัก
๕. ท่าเรือสปีดโบ๊ท มีเรือให้บริการ เพื่อการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – เกาะพะงัน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณบ้านปลายแหลม และตลาดบ่อผุด ตำบลบ่อผุด

ทางอากาศ การติดต่อทางอากาศมีสนามบินเอกชนอยู่ ๑ แห่ง ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลบ่อผุด ดำเนินการโดยบริษัทการบินกรุงเทพจำกัด (BANGKOK AIRWAY) ซึ่งมีการให้บริการ ดังนี้

- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – กรุงเทพฯ
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – ภูเก็ต
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – พัทยา(อู่ตะเภา)
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – กระบี่
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – เชียงใหม่
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – ฮองกง
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – สิงคโปร์
- บริการเดินทางระหว่างเกาะสมุย – กัวลาลัมเปอร์

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น น้ำตกตลิ่งงาม , คลองสวนทุเรียน , คลองท่าสียา , คลองเขาขวาง , คลองบ้านทะเล , พรตลิ่งงาม

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ ได้แก่ ฝายยาง หมู่ที่ ๓ , ฝายน้ำตกตลิ่งงาม หมู่ที่ ๒

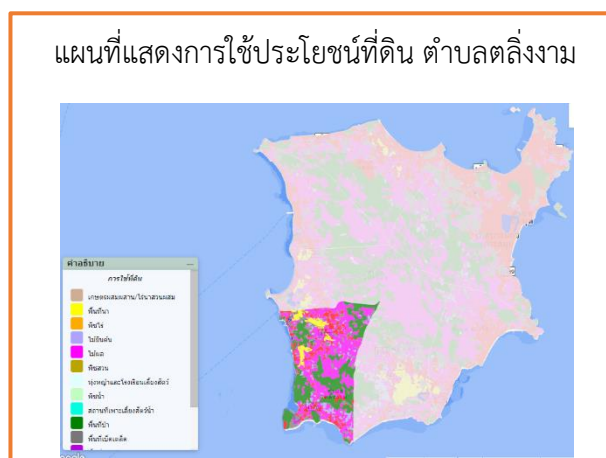
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลตลิ่งงาม มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม้ผล จำนวน ๖,๘๖๑.๖๗ ไร่ ร้อยละ ๔๗.๗๓ รองลงมา คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓,๔๙๖.๔๓ ไร่ ร้อยละ ๒๔.๓๒ และพื้นที่ป่า จำนวน ๒,๓๙๖.๓๖ ไร่ ร้อยละ ๑๖.๖๗

ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลตลิ่งงาม

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๕,๔๕๓.๒๖	๒๘.๑๖
พืชไร่	๒.๒๗	๐.๐๑
ไม้ยืนต้น	๘,๘๗.๗๖	๔.๕๘
ไม้ผล	๘,๒๔๖.๒๓	๔๒.๕๘
พืชสวน	๒๙.๘๙	๐.๑๕
พื้นที่น้ำ	๘๔๒.๓๓	๔.๓๕
พืชน้ำ	๕๙.๖๓	๐.๓๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	-	-
พื้นที่ลุ่ม	๖๗.๘๔	๐.๓๕
พื้นที่น้ำ	๒,๑๖๙.๙๙	๑๑.๒๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๖๐๕.๕๙	๘.๒๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕,๔๕๓.๒๖	๒๘.๑๖

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลตลิ่งงาม
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตำบลดลิ่งงาม พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ มะพร้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๔,๐๘๖ ไร่ รองลงมา คือ ทุเรียน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๔๓.๕๒ ไร่ และ ยางพารา มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๔๙.๓ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกเงาะ และมังคุด

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าว นาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ไม้ ยืนต้น	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
ดลิ่งงาม	๒๔,๖๗๐	๔,๒๕๗	๑,๔๒๕	๔๒๔	๗๒	๓๒๘	๘๒	๑๒๙	๖,๗๑๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ดลิ่งงาม	๓๓๒	๑	๔๑	-	๕,๕๒๗	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๓๓๒	๑	๔๑	-	๕,๕๒๗	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเกาะสมุย,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
ดลิ่งงาม	๙	๙	-	๑
รวมทั้งหมด	๙	๙	-	๑

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ไม่มี)

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครุฑเรือนและประชากร

ตำบลดลิ่งงาม มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๕๘๕ คน จำนวนครัวเรือน ๓,๗๔๗ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๓,๑๔๐ คน หญิง ๓,๔๔๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านสระเกศ	๑,๕๙๘	๑๒๓	๑,๓๒๘	๑,๔๒๐	๒,๗๔๘
๒	บ้านเกาะแตน	๗๗	๓	๘๐	๗๙	๑๕๙
๓	บ้านตลิ่งงาม	๑,๑๑๔	๑๔๕	๘๘๓	๙๙๙	๑,๘๘๒
๔	บ้านท้องโดนด	๔๘๙	๖๓	๔๐๕	๔๒๘	๘๓๓
๕	บ้านท้องกรูด	๔๖๙	๗๓	๔๔๔	๕๑๙	๙๖๓
รวม		๓,๗๔๗	๓๙๕	๓,๑๔๐	๓,๔๔๕	๖,๕๘๕

ที่มา : สำนักทะเบียนเทศบาลนครเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๓๙	๓๓.๘๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๐๓	๒๕.๐๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๘๗	๒๑.๑๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๖๗	๑๖.๓๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๔	๓.๔๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๐	๐
รวม	๓๙๕	๑๐๐

ที่มา : Farmer Map ระบบทะเบียนเกษตรกร, ๒๕๖๘.

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก	๒๓๖	๕๙.๗๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นรอง	๑๕๙	๔๐.๒๕
รวม	๒๓๖	๕๙.๗๕

ที่มา : Farmer Map ระบบทะเบียนเกษตรกร, ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๒๖๒	๑,๗๗๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓๘	๓๘๔
รวม	๒๙๕	๒,๑๖๒

ที่มา : Farmer Map ระบบทะเบียนเกษตรกร, ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (คร้วเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๒๕๓			๑๙	๒๖๒

ที่มา : : Farmer Map ระบบทะเบียนเกษตรกร, ๒๕๖๘.

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ของประชากร โดยเฉลี่ยมีรายได้ครัวเรือนละ ๓๗,๖๒๘ - ๓๖๐,๕๑๔ บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการขายผลผลิต เช่น ทุเรียน ไม้ผลอื่น ๆ มะพร้าว พืชไร่ พืชผัก และเลี้ยงสัตว์ รายได้นอกภาคการเกษตรได้จากการรับจ้างหรือการประกอบอาชีพด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ค่าเช่าที่พัก ขายอาหาร ขายของชำ รถเช่า และอื่น ๆ ถือเป็นรายได้เสริมแต่บางรายมีรายได้เสริมนอกภาคเกษตรมากกว่ารายได้ภาคเกษตรขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ประกอบอาชีพ นอกภาคการเกษตรนั้น ๆ

ส่วนรายจ่ายขึ้นอยู่กับสภาพภายในครอบครัว เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าอุปโภคบริโภค ค่าปัจจัยการผลิต ค่าเล่าเรียนบุตรหลาน ค่าจ้างในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ค่างานบุญงานกุศล งานแต่ง และงานอื่น ๆ โดยเฉลี่ยจะมีรายจ่ายครัวเรือนละ ๓๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ บาท/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกร มีหนี้สินประมาณ ๕๐ % ของเกษตรกรทั้งหมด เช่น หนี้สินจากสถาบันการเงิน จากญาติพี่น้องหรือเป็นหนี้สินจากพ่อค้า ร้านค้า ร้านขายปัจจัยการผลิต หนี้สิน โดยเฉลี่ยตั้งแต่ ๖,๒๒๕ - ๑๗๘,๒๙๓ บาท มีการชำระคืนเป็นรายเดือนหรือชำระคืนเป็นงวดตามแต่ข้อตกลง

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรในอำเภอเกาะสมุยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๗ มีวัดทั้งหมด ๒๖ แห่ง สำนักสงฆ์ ๗ แห่ง รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๘ โดยชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่ชุมชนชาวประมงบ้านหัวถนน มีมัสยิดสำหรับประกอบพิธีทางศาสนา ๓ แห่ง และนับถือศาสนาศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ โดยมีโบสถ์ ๑๐ แห่ง และมีศาลเจ้า ๖ แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมที่เชื่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ความเชื่อบางสิ่ง เช่น ความเชื่อทางไสยศาสตร์สืบทอดเป็นพิธีกรรมบางอย่างได้สาบสูญไป บางอย่างยังมีความเชื่อกันอยู่ เช่น การปลุกพืชที่เก็บกินใบ ให้ปลุกวันจันทร์ การปลุกพืชที่เก็บกินผลหรือปลุกขยายพันธุ์ ให้ปลุกวันศุกร์ การปลุกพืชเพื่อกินต้น ให้ปลุกวันจันทร์ การปลุกพืชที่กินหัว ให้ปลุกวันอาทิตย์ ประเพณีต่าง ๆ ยังมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ งานแต่งงาน วันเข้าพรรษา งานบุญเดือนสิบ งานชักพระ พิธีกรรมแบบโบราณที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ การรำโนราห์แก้บน การตั้งศาลเจ้าที่ ศาลพระภูมิ และการตั้งบ้านเรือน

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลตลิ่งงาม มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๓๖ ราย วิสาหกิจชุมชน ๗ แห่ง สมาชิก ๗๕ ราย และสหกรณ์จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๑๒๕ ราย

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ตลิ่งงาม	๑	๑๐	๒	๒๑	๒	๓๖	๗	๗๕	๑	๑๒๕	๑	๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๓
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐
รวม	๑๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านสระเกศ	๑๔๑	๑	ตลิ่งงาม	๑๘	น.ส.วาสนา บรมธนรัตน์
วิสาหกิจชุมชนบ้านสระเกศ	๑๘๖	๑	ตลิ่งงาม	๘	นางกิติวิภา เพชรสวัสดิ์
วิสาหกิจชุมชนไทรทองเกาะสมุย	๔๐/๕	๑	ตลิ่งงาม	๑๐	นางโสภา นุชน้อมบุญ
วิสาหกิจชุมชนอ้อมทรัพย์ตลิ่งงาม	๒๗๗/๑	๓	ตลิ่งงาม	๑๔	นางจรรย์ชา สมใจหมาย
วิสาหกิจชุมชนกาะแม่ชุมชนเกาะฟาน	๔๐/๑	๑	ตลิ่งงาม	๗	นางศิริวรรณ บัวอินทร์
วิสาหกิจชุมชนเกาะสมุย	๕๕/๔	๕	ตลิ่งงาม	๗	นางธนพล ชูมมานนท์
วิสาหกิจชุมชนสุราษฎร์สมาร์ทฟาร์มเมอร์	๒๐๔/๑๐	๑	ตลิ่งงาม	๗	นายสมยศ ทองเรือง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลตลิ่งงาม มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ และ ศบกต. ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ตลิ่งงาม	-	๒	-	-	๑	-	-	-	๑
รวม									

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลตลิ่งงาม มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๕ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ตลิ่งงาม	-	-	-	-	-	๕	-	-	-

หมายเหตุ : อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลตลิ่งงาม มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลตลิ่งงาม มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ...๑... คน

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ตลิ่งงาม	๑	นางกาญจนา มี เพียร	เลขที่ ๑๑๔ ม.๓ ต.ตลิ่งงาม อ. เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	การจัดการศัตรูพืชแบบชีว วิธี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การแปรสภาพขยะ เปียกเพื่อผลิตสารปรับปรุงบำรุง ดิน	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง	๑	ตลิ่งงาม	นางเตือนใจ สมวงษ์	๐๘๑ - ๐๘๖๐๖๔๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย,พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ (ไม่มี)

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าทุเรียน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[✓] น้ำฝน []ชลประทาน [✓] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติ อื่น ๆ (ระบุ) ได้แก่

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลตลิ่งงามมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียนทั้งหมด จำนวน ๑๑,๓๗๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘,๑๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓,๒๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๓,๒๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
ตลิ่งงาม	๘,๑๒๒	๓,๒๕๗	๐	๑๓,๒๙๑	๒๔,๖๗๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย มีพื้นที่ปลูกทุเรียนจำนวน ๒,๖๑๘ ไร่

ตารางที่ ๒๓ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตลิ่งงาม	๑๗๕	๒,๖๑๘	๑,๗๖๘	๑,๐๖๐.๘	๐.๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย, พ.ศ. ๒๕๖๘

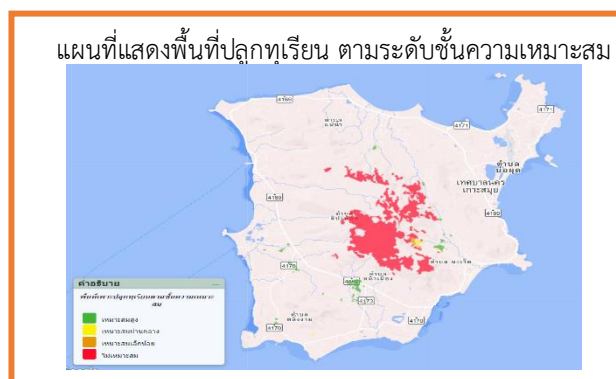
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) พื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตลิ่งงาม	๒๗๖	๕๔	๔๗	๑๐๔๘	๑,๔๒๕

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑) การใช้พันธุ์ดี เน้นพันธุ์ หมอนทอง เป็นหลักเนื่องจากตลาดต้องการสูง นอกจากนี้ยังมีการอนุรักษ์และคัดเลือกสายพันธุ์ ทุเรียนพื้นเมืองสมุย ที่มีรสชาติเอกลักษณ์ และเริ่มมีการนำสายพันธุ์มูลค่าสูงอย่าง มูซานคิง และ โอวฉี (หนามดำ) มาปลูกเสริมเพื่อเพิ่มรายได้

๒) การเตรียมดิน เนื่องจากพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่บนเขาและที่ลาดชัน จึงใช้เทคโนโลยีการทำขั้นบันได (Terracing) เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน และการขุดหลุมปลูกแบบยกโคก (Mounding) เพื่อช่วยในการระบายน้ำ ป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ

๓) การปลูก ใช้เทคโนโลยีการวางระยะปลูกแบบมาตรฐาน เช่น ๘x๘ หรือ ๙x๙ เมตร เพื่อให้ทรงพุ่มไม่ซ้อนทับกัน และมีการใช้ไม้รอก หรืออุปกรณ์ช่วยพยุงต้นกล้าในพื้นที่ที่มีลมแรงเนื่องจากสภาพภูมิอากาศบนเกาะ

๔) ระบบการให้น้ำ มีการติดตั้งระบบมินิสปริงเกอร์ (Mini Sprinkler) ที่สามารถควบคุมการเปิด-ปิดผ่านสมาร์ตโฟนในบางส่วน และการสร้างสระพักน้ำบนที่สูง เพื่อใช้แรงดันน้ำตามธรรมชาติ (Gravity Feed) ส่งน้ำลงมายังต้นทุเรียนในช่วงหน้าแล้ง

๕) การดูแลรักษา ใช้เทคโนโลยีการตัดแต่งกิ่งแบบควบคุมทรงพุ่ม เพื่อให้แสงส่องถึงโคนต้น ลดความชื้น และมีการใช้ ไม้ค้ำยันกิ่ง ที่แข็งแรงเพื่อป้องกันกิ่งหักจากลมพายุในพื้นที่เกาะ

๖) การใส่ปุ๋ย ใช้เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เคมี เพื่อคงคุณภาพดินบนเกาะ และมีการให้ปุ๋ยทางระบบน้ำ (Fertigation) ในสวนทุเรียนสมัยใหม่

๗) การเก็บเกี่ยว ใช้เทคโนโลยี การตรวจวัดเปอร์เซ็นต์แป้ง (น้ำหนักแห้ง) ในห้องปฏิบัติการก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อการันตีว่าเป็นทุเรียนแก่จัด (Premium Grade) และใช้เครื่องมือ มีดตัดทุเรียนเฉพาะทาง พร้อมระบบการโยน-รับด้วยกระสอบเพื่อป้องกันผลชำ

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนง ด้านใน ทรงพุ่มออกโดยเร็ว ทารอยแผลที่ตัดด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา หรือปูนแดงกินกบหมาก

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเกาะสมุย มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน	←→				←-----→	←-----→	▽	-----→			←-----→	←-----→

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอเกาะสมุยมีต้นทุนการผลิตทุเรียน ในพื้นที่นอกเขตชลประทานเป็นเงิน ๒๗,๘๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๘

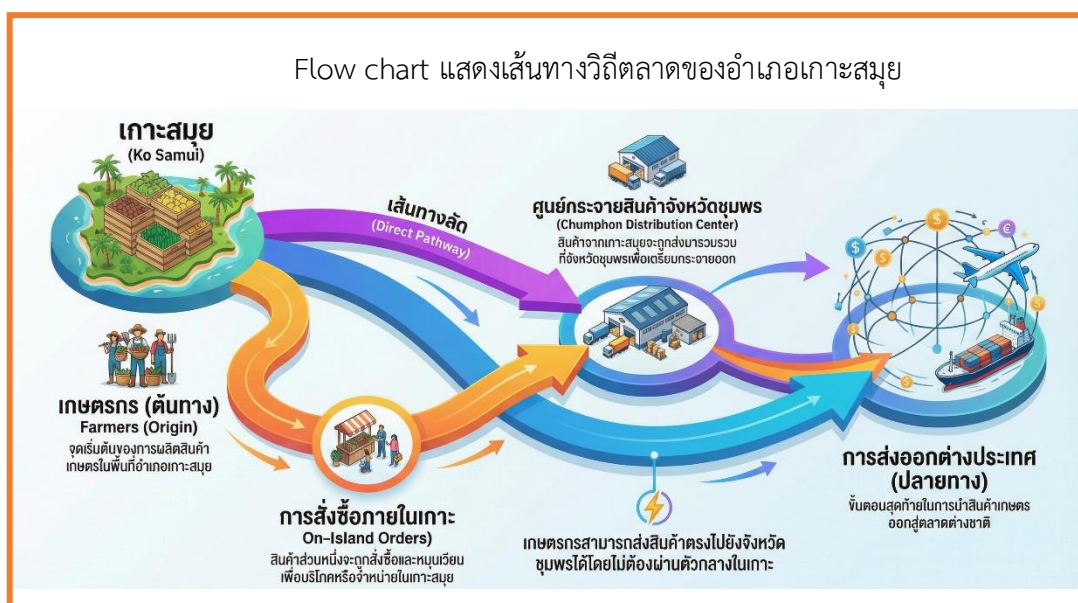
รายการ	บาท
ต้นพันธุ์ ๒๐ ต้น	๓,๒๐๐
ปุ๋ยอินทรีย์	๕,๓๐๐
ปุ๋ยเคมี	๘,๒๐๐
ฮอร์โมน/อาหารเสริม	๒,๘๐๐
สารป้องกันกำจัดโรค	๒,๓๐๐
สารป้องกันกำจัดแมลง	๒,๕๐๐
ค่าจ้างแรงงาน	๓,๕๐๐
รวม	๒๗,๘๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

วิธีการตลาดทุเรียนของอำเภอเกาะสมุย เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการจัดการเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมขายผลผลิตให้กับพ่อค้าจากต่างถิ่นที่มาตั้งจุดรวบรวมรับซื้อผลผลิต (ล้งย่อย) ที่ตั้งกระจายอยู่เกือบทุกตำบลในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว และพ่อค้าจะนำผลผลิตส่งขายต่อล้งใหญ่ โรงงานแปรรูป หรือโรงงานคัดบรรจุส่งออกในจังหวัดชุมพรต่อไป ส่วนเกษตรกรบางรายที่มีเวลาก็จะเลือกนำผลผลิตบรรทุกรถยนต์ของตนเองไปขายในจังหวัดชุมพรซึ่งจะได้ราคาที่สูงกว่าการขายให้แก่ล้งในเกาะ

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๑๐ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบลแม่น้ำ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบลแม่น้ำ จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลลี้ดงาม จำนวน ๓ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลลี้ดงาม จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบลอ่างทอง จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๖ ตำบลบ่อผุด จำนวน ๒ แห่ง

ไม่มีโรงงานในพื้นที่

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่ (ไม่มี)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๒๖ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน ตำบลดิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกบนพื้นที่ภูเขาและลาดชันเป็นหลัก	มีล้งย่อยกระจายอยู่ตามตำบลต่าง ๆ ประมาณ ๑๐ แห่ง	ขายให้พ่อค้าต่างถิ่น (ล้ง) และขายตรงในแหล่งท่องเที่ยว
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ขาดแคลนแหล่งน้ำในหน้าแล้ง และการเข้าถึงแปลงทำได้ยาก	ขาดโรงคัดบรรจุ (Packing House) ที่ได้มาตรฐานส่งออกในพื้นที่	การขนส่งข้ามฝั่งมีค่าใช้จ่ายสูงและล่าช้าจากระบบ เรือเฟอร์รี่
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้ระบบกระจายน้ำบนที่สูง (Gravity Feed) และทำขั้นบันได (Terracing)	ส่งเสริมการจัดตั้งโรงรวบรวมสินค้าที่ได้มาตรฐาน GAP/GMP ในเกาะ	พัฒนาระบบ Logistics ขนส่งด่วนสำหรับทุเรียนพรีเมียม
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกือบร้อยละ ๖๐ ของหัวหน้าครัวเรือนมีอายุมากกว่า ๕๖ ปี	เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่และวิสาหกิจชุมชน	กลุ่มเป้าหมายคือโรงแรมหรูและนักท่องเที่ยวต่างชาติ
	ปัญหา Pain point	ขาดแคลนแรงงานคนรุ่นใหม่ และแรงงานที่มีทักษะการตัดทุเรียนแก่	อำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง (ล้ง) ยังมีน้อย	นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลแหล่งปลูกที่เชื่อถือได้
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้ App Smart Farming ช่วยจัดการสวน และปั้น Young Smart Farmer	ใช้ระบบจองล่วงหน้า (Pre-order) และการตลาดออนไลน์ผ่านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	สร้าง Storytelling และระบบ Digital Map นำเที่ยวสวนทุเรียน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ทุเรียนหอมทองเป็นหลัก และมีทุเรียนอัตลักษณ์สมุย	ส่วนใหญ่ขายเป็นผลสดคุณภาพไม่สม่ำเสมอ	ราคาผันผวนตามตลาดกลางที่จังหวัดชุมพร
	ปัญหา Pain point	ปัญหาทุเรียนอ่อนหลุดออกสู่ตลาดในช่วงต้นฤดูกาล	ขาดการคัดเกรดที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (Premium Grade)	สินค้าล้นตลาดในช่วงออกพร้อมกัน (Peak Season)
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์แป้งดิจิทัล ระบบ Traceability ติดแท็กประจำวันตัด และนักตัด นักตัด	พัฒนา Brand "ทุเรียนสมุย" พร้อมบรรจุภัณฑ์ที่ป้องกันกลิ่นเพื่อขึ้นเครื่องบิน/เรือ	การแปรรูปเป็นทุเรียนพรีเมียมหรือไอศกรีมทุเรียนเกรดพรีเมียม

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๒๗ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	สร้างมาตรฐานอาชีพ "นักคั้นน้ำคั้นทุเรียนมืออาชีพ" เพื่อรองรับตลาดทุเรียนอัตลักษณ์เกาะสมุย (Samui Premium Durian Harvester)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากพื้นที่ปลูกทุเรียนของเกาะสมุยส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่ลาดชันและภูเขา ทำให้ยากต่อการประเมินความสุกแก่ด้วยสายตา ประกอบกับแรงงานในพื้นที่มีจำนวนจำกัดและขาดทักษะเฉพาะทาง ส่งผลให้เกิดปัญหา "ทุเรียนอ่อน" หลุดเข้าสู่ตลาดในช่วงต้นฤดูกาล ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงและราคาของทุเรียนสมุยเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายแรงงานทักษะสูงที่มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการตรวจสอบความแก่เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างมาตรฐานทักษะอาชีพนักคั้นน้ำคั้นทุเรียนที่ผ่านการรับรองให้เป็นที่ยอมรับ ๒. เพื่อแก้ไขปัญหาการตัดทุเรียนอ่อนอย่างยั่งยืนด้วยการใช้เทคโนโลยีตรวจสอบ ๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าทุเรียนเกาะสมุยให้เป็นสินค้าพรีเมียมด้วยระบบการันตีคุณภาพจากการเก็บเกี่ยว
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรและแรงงานเกษตรผ่านการอบรมและได้รับใบรับรอง (Certificate) จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย ๒. ปริมาณทุเรียนอ่อนที่ตรวจพบ ณ จุดรวบรวมสินค้า (ล้าง) ในพื้นที่เป้าหมาย ลดลงเหลือร้อยละ ๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่แหล่งปลูกทุเรียน ตำบลตลิ่งงาม
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมเชิงปฏิบัติการนักคั้น น้ำคั้น มืออาชีพ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท

๑๒. ผลผลิต (Output)	มีกลุ่มแรงงานทักษะสูง "นักคัตนักตัดทุเรียนมืออาชีพ" ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและรับรองมาตรฐานในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จำนวน ๒๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ทุเรียนเกาะสมุยที่ออกสู่ตลาดมีคุณภาพสม่ำเสมอ เป็นทุเรียนแก่จัด ๑๐๐% ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาพรีเมียม สูงกว่าราคาตลาดทั่วไป ๑๕-๒๐% และลดความขัดแย้งระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเรื่องทุเรียนด้อยคุณภาพ

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๒๘ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
สร้างมาตรฐาน อาชีพ "นักคัดนัก ตัดทุเรียนมืออาชีพ" เพื่อรองรับตลาด ทุเรียนอัตลักษณ์ เกาะสมุย (Samui Premium Durian Harvester)	บุคคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์	อบรมเชิงปฏิบัติการนัก คัด นักตัด มืออาชีพ	มีกลุ่มแรงงานทักษะ สูง "นักคัดนักตัด ทุเรียนมืออาชีพ" ที่ ได้รับการขึ้นทะเบียน และรับรองมาตรฐาน ในพื้นที่อำเภอ เกาะสมุย จำนวน ๒๐ ราย	มีกลุ่มแรงงานทักษะ สูง "นักคัดนักตัด ทุเรียนมืออาชีพ" ที่ ได้รับการขึ้นทะเบียน และรับรองมาตรฐาน ในพื้นที่อำเภอเกาะ สมุยจำนวน ๒๐ ราย	ทุเรียนเกาะสมุยที่ ออกสู่ตลาดมี คุณภาพสม่ำเสมอ เป็นทุเรียนแก่จัด ๑๐๐% ทำให้ เกษตรกรสามารถ จำหน่ายผลผลิตได้ใน ราคาพรีเมียม สูงกว่า ราคาตลาดทั่วไป ๑๕-๒๐% และลด ความขัดแย้งระหว่าง ผู้ซื้อและผู้ขายเรื่อง ทุเรียนด้อยคุณภาพ	งบประมาณ จังหวัด	๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. ๒๕๖๘. **แผนที่น้ำบาดาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. สืบค้น ๒๑ มกราคม ๒๕๖๘ จาก :
<https://www.dgr.go.th/th/public-service/๓๖>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๘. **ระบบทะเบียนเกษตรกร**. สืบค้น ๒๑ มกราคม ๒๕๖๘ จาก :
<http://www.farmer.doae.go.th/index/index/๒>
- **ระบบ Farmer Map**. สืบค้น ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ จาก : <http://www.aiu.doae.go.th>
- กรมอุตุวิทยา. ๒๕๖๘. **รายงานสรุปข้อมูลสภาพอากาศและภูมิอากาศ**. (อัดสำเนา)
ที่ว่าการอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ๒๕๖๘. **แผนพัฒนาการอำเภอเกาะสมุย**. (อัดสำเนา)
เทศบาลนครเกาะสมุย. (๒๕๖๘). **รายงานสถิติประชากร**. สุราษฎร์ธานี (อัดสำเนา)
- ระบบข้อมูลดิน. ๒๕๖๘. <http://eis.ldd.go.th/lddeis/SoilView.aspx>.
- ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร. ๒๕๖๘. ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร. จาก
<https://agri-map-online.moac.go.th/>.
- ระบบสารสนเทศด้านการเกษตรออนไลน์. ๒๕๖๘. <https://agri-map-online.moac.go.th/>.
- สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย. ๒๕๖๘. **ข้อมูลด้านการเกษตรอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. (อัดสำเนา)
- สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ๒๕๖๘. **ข้อมูลเศรษฐกิจและรายได้ของจังหวัด**. สุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ไม่ระบุปี). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**.
- สำนักงานประมงอำเภอเกาะสมุย. ๒๕๖๘. **ข้อมูลสถิติด้านการประมง**. สุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเกาะสมุย. ๒๕๖๘. **ข้อมูลสถิติด้านปศุสัตว์**. สุราษฎร์ธานี.
- Agri-Map Online. ๒๕๖๘. **ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์**. สืบค้น ๒๑ มกราคม ๒๕๖๘
จาก : <http://agri-map-online.moac.go.th>